

es.O.es

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie

Klub Seniora w Biskupicach Radłowskich

Inicjatywa wyróżniona w publikacji „Atlas Złotego Wieku”

Klub Seniora w Biskupicach Radłowskich powstał 13 lat temu, w 1990 roku. Pomysłodawczynią Klubu Seniora była pani Stanisława Tracz, nauczycielka języka polskiego w miejscowej szkole podstawowej. Jeżdżąc z występami swojego dziecięcego zespołu teatralnego obserwowała starszych ludzi biorących udział w rozmaitych przeglądach artystycznych. Zapagnęła przenieść to doświadczenie do swojej miejscowości, aby **zaktywizować starszych mieszkańców** i by w ten sposób **ocalić od zapomnienia miejscowe zwyczaje** i obyczaje regionalne. Pani Stanisława swoim entuzjazmem zaraziła kierowniczkę Wiejskiego Domu Kultury, Janinę Guzy. Obie panie, chodząc od domu do domu, namawiały starsze osoby do powołania Klubu Seniora. Na pierwsze spotkanie przyszło aż 50 osób.

Klub to bardzo prężna instytucja

Dzisiaj Klub to **nieformalna grupa licząca 30 członków** i mimo że nazywa się Klubem Seniora, to nie ma w nim żadnych ograniczeń wiekowych – w praktyce większość członków jest w wieku emerytalnym. Raz w miesiącu organizowane są spotkania całego Klubu, natomiast spotka-

nia robocze, w mniejszych grupach, odbywają się częściej – albo w Wiejskim Domu Kultury, albo w domach członków. Przez wiele lat kierownikiem i duszą Klubu była pani Anna Błażej, obecnie Klub prowadzi pani Genowefa Tomolik.

Seniorzy z Klubu prowadzą **warsztaty** kroju i szycia, zdrowego żywienia, przygotowują prelekcje na temat ziół, zdrowia **skierowane do całej społeczności**. Co kilka miesięcy, w ramach integracji pokoleń i zaznajamiania dzieci z tradycjami i zwyczajami regionalnymi, organizowane są **spotkania z młodzieżą** szkolną. Starsi opowiadają miejscowe legendy, wspominają, opisują dawne obyczaje i tradycje.

W ciągu 13 lat istnienia Klubu seniorzy aż 41 razy wyjeżdżali na **wycieczki autokarowe i pielgrzymki**. Zwiedzili w tym czasie m.in. Łańcut, Oświęcim, Wrocław, Zakopane oraz szereg sanktuariów: Kalwarię Zebrzydowską, Licheń, Częstochowę.

Bez Klubu Seniora nie byłoby życia we wsi

Śmiało można powiedzieć, że Klub **organizuje życie kulturalne wsi**: co roku w Wiejskim Domu Kultury odbywa się **zabawa zwana „Opłatem”**, w której zwykle bierze udział

ok. 100 -150 mieszkańców Biskupic. Dochód z biletów przeznaczony jest na opłacenie kapeli, przygotowanie posiłków oraz inne wydatki organizacyjne, a reszta funduszy zasila kasę Klubu.

W 1991 roku Klub Seniora był współorganizatorem obchodów 600-lecia istnienia wsi: w programie znalazł się **pokaz przedstawienia Chrzest wsi** przygotowanego przez seniorów. Z kolei w 2000 roku całe Biskupice oraz goście z okolicznych miejscowości bawili się na festynie z okazji 10-lecia Klubu Seniora. Imprezę uświetniło wystawienie *Wesela krakowskiego*.

Coroczne Dożynki połączone z przygotowywaniem wieńca dożynkowego to także inicjatywa Klubu. We

współpracy z mieszkańcami przygotowano już 18 wieńców. Biskupickie dzieła znane są w całym regionie, ponieważ niemal we wszystkich konkursach zdobywają pierwsze miejsca lub wyróżnienia.

W obronie lokalnej tradycji

Seniorzy aktywnie podtrzymują lokalne tradycje. We wszystkich uroczystościach kościelnych biorą udział w **uszytych własnoręcznie strojach regionalnych**. Często uczestniczą w weselach, tworząc barwny korowód – ubrani na ludowo, zajeżdżają wozem zaprzężonym w konie, przy wtórze skocznej muzyki. Także przy smutnych okazjach zachowują tradycyjny zwyczaj i zmarłych człon-

ków Klubu żegnają w regionalnych strojach. Ich działalność jest bardzo widoczna we wsi i doceniana.

Jednym z ciekawszych projektów Klubu Seniora jest **Wesele krakowskie**, czyli widowisko przygotowane pod fachowym okiem etnografa, pani Janiny Kalicińskiej, będące dokładnym odtworzeniem regionalnych obrzędów weselnych. Spektakl powstał na podstawie zapamiętanych przez najstarszych mieszkańców **dawnych zwyczajów, zabaw weselnych**, przyśpiewek, przesądów. Przedstawienie cieszy się uznaniem specjalistów ze względu na dużą zgodność z pierwotnym wzorem: każdy element stroju jest dopracowany z ogromną pieczołowitością, panie nie mogą stosować żadnych współczesnych upiększeń, makijaży, fryzur. Do tej pory Wesele krakowskie pokazywane było 17 razy, ostatnio m.in. na Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „O pawie pióro i gliniany dzban” w Tarnowie, gdzie również zdobyło I nagrodę. Sukcesy przedstawienia przynoszą zaszczyt całej społeczności.

Z korzyścią dla wszystkich

W działania Klubu zaangażowanych jest ponad 30 osób, oprócz członków są to między innymi pani etnograf, plastyk, muzyk z kapeli i dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Czytelnictwa w Radłowie. Wspierają ich wolontariusze: młodzież licealna z Biskupic i nauczyciele z miejscowej szkoły podstawowej, którzy z ochotą występują w *Weselu krakowskim*.

Z działalności Klubu **korzystają wszystkie grupy wiekowe**. Ale dla seniorów ma ona szczególne znaczenie: dzięki zajęciom w ramach Klubu czują się potrzebni, są bardziej aktywni, zadowoleni z życia, a dzięki zdobywaniu licznych nagród i uznania ze strony specjalistów czują się dowartościowani. Osoby starsze przełamały barierę strachu przed wystąpieniami publicznymi, a wciąż nowe pomysły i projekty nie pozwalają im myśleć o wieku i chorobach. Klub jest miejscem, gdzie ludzie starsi wciąż czują się potrzebni i wzajemnie się wspierają. „Razem łatwiej nam żyć”.

Warto wiedzieć

WSPÓŁPRACA

- Gminne Centrum Kultury, Sportu i Czytelnictwa w Radłowie – opłaca prowadzących kursy i warsztaty, kapelę biorącą udział w *Weselu krakowskim*, autobus dowożący na konkursy związane z dożynkowym wieńcem i pokazywaniem *Wesela krakowskiego*
- Wiejski Dom Kultury – udostępnia pomieszczenia na spotkania i zabawy
- Szkoła Podstawowa w Biskupicach Radłowskich – ogólna współpraca
- Parafia Matki Boskiej Częstochowskiej w Biskupicach Radłowskich – organizacja wspólnych uroczystości
- Rada Sołecka – współpraca przy organizacji imprez
- Biblioteka – zorganizowanie wystawy z okazji 10-lecia Klubu Seniora
- Powiatowe Biuro Folklorystyczne „Sokół” w Tarnowie – współpraca ogólna, pomoc w znalezieniu etnografa

NAGŁOŚNIENIE PROJEKTU

Przy okazji konkursów i przeglądów ukazują się informacje w prasie – „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Krakowska”, „Temi”. Na antenie Radia

Kraków prezentowany był reportaż z okazji 10-lecia Klubu Seniora, te uroczyste obchody patronatem objął „Dziennik Polski”.

Od początku działalności Klubu pani Anna Błażej prowadzi bogato ilustrowaną kronikę grupy, na jej podstawie został opracowany i wydany pamiętnik opisujący rok po roku wszystkie wydarzenia organizowane przez Klub Seniora z Biskupic Radłowskich. Publikacja ta trafiła do miejscowych bibliotek.

KONTAKT

KLUB SENIORA pani Anna Błażej
ul. Bohaterów Września 16
33 -130 Biskupice Radłowskie
tel.: (0-14) 678 15 47

**w/w artykuł pochodzi z publikacji
Atlas Złotego Wieku – „JESIEŃ moja
ulubiona pora roku”.*

*Materiał wykorzystano za zgodą
Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce.*